

et Apparat, som sættes i Virksomhed ved en Forening af mange forskjellige Kræfter. Vi tale her om Forfatter, om Redacteur, om Udgiver, om Forlægger, om Bogtrykker, om Forhandler; og det er fornødent, at Lovgivningen her maa træde ordnende til, for at bestemme, hvorledes, efter hvilken Orden og i hvilken Grad Ansvarret skal kunne ramme enhver af de Paagældende. Det er de Bestemmelser, som saaledes gaae ud paa at skaffe Sikkerhed for, at der ved ethvert Skrift er en Person, paa hvem Ansvarret kan falde; det er disse Bestemmelser og de nærmere Forskrifter, som hertil knytte sig, der udgjøre Gjensanden for de første 7 Paragrapher i det foreliggende Lovudkast, og denne Deel af Udkastet, hvilken omhandler de saakaldte formelle Pressesforseelser, maa uden Tvivl i det Væsentlige ansees aldeles nødvendig. Hermed vil jeg dog ingenlunde have udtalt, at der slet Intet er i denne Paragraphkræfte, som jeg kunde ønske forandret, og jeg skal, uagtet jeg ellers ikke paa dette Stadium af Sagen bør indlade mig paa Einzelhederne, dog ikke tilbageholde den ene Bemærkning, at det forekommer mig, at meget kunde tale for en Forandring af § 3, forsaavidt der sammesteds er bestemt et Tidsrum af 3 Maaneder, hvori de Paagældende skulde være ansvarlige, forsaavidt de ikke, efter Dødsfordring, kunde meddele de Oplysninger, som maatte være fornødne, for at Een af de Foregaaende i Rækken kan drages til Ansvar. Herimod lade sig vistnok gjøre meget væsentlige Indvendinger, og det turde vel være, at man kunde forandre Bestemmelsen saaledes, som, hvis jeg ikke feiler, en æret Taler iforgaars antydede, at Bogtrykkeren, muligt ogsaa Forlæggeren, skulde være ansvarlig, naar han kunde oplyse, hvor Forfatteren eller Udgiveren havde havt sit faste Hjem her i Riget paa den Tid, Skriftet udkom. Derved vilde en Hovedindvending mod denne Paragraph bortfalde, en Indvending, man har brugt som et stærkt Vaaben imod Lovudkastet i det Hele; men denne Bestemmelse kan forandres og Lovudkastet iøvrigt i det Væsentlige bibeholdes.

Man har fremdeles meent, at i alt Fald den paafølgende Række af Paragrapher, som angaaer de saakaldte materielle Pressesforseelser,

kunde udgaae. Jeg tilstaaer, at det forekommer mig at være et noget syndeligt Raad, naar man har meent, at disse Bestemmelser skulde udgaae af Presseloven, men kunde egne sig til at udkomme særskilt som et Supplement til Criminallovgivningen. Det er dog indlysende, at, dersom man udenfor Presseloven vilde give almindelige Straffebestemmelser, som greb ind i alle de herhen hørende Forhold, saa kunde det umuligt gaae an at udgive et saadant Stykkeværk af enkelte Paragrapher; man maatte da have ganske anderledes gennemførte og detaljerede Forskrifter, som gik ud paa at reformere store Partier af Criminallovgivningen; dette maatte uden Tvivl rettest sættes i Forbindelse med en ny Bearbejdelse af hele Criminalloven. Men det er ikke saa let en Sag at bringe et saadant Arbejde i Stand, og jeg vilde dog ikke tilraade, at vi skulde opgive de meget væsentlige Forbedringer, som den omhandlede Række af Paragrapher i flere Retninger indeholder, indtil vi kunne faae en ny Criminallov. Men i Presseloven har hiin Paragraph-Række sin rette Plads, thi foruden at den paa en naturlig Maade slutter sig til den tidligere Presselovgivning, der skulde afløses ved den nye Lov, er her ogsaa Spørgsmaal om at samle visse Classer af Overtrædelser, om hvilke det kan antages, at det nærmest er dem, der gennem Pressen ville blive begaaede; og derfor er her en naturlig Begrænsning tilstede, som retfærdiggjør, at man indskrænker sig til de i Lovudkastet optagne Straffebestemmelser. Det maa heller ikke oversees, at der er visse Handlinger, som netop blive strafbare derved, at de begaaes igjennem Pressen (Grundtvig: Godt!); jeg vil som Exempel herpaa henpise til det Forbud, der i § 14 indeholdes mod i trykte Skrifter at meddele Rygter om Medborgeres huuslige Stilling og private Liv, hvilken Bestemmelse neppe bør ønskes udeladt af Loven. Der er derhos ogsaa flere Overtrædelser, som ved at begaaes igjennem Pressen, faae en ganske eiendommelig Charakter.

Jeg troer, at det Ansørte vil være tilstrækkeligt for at motivere, at jeg ingenlunde kan tilraade, at den sidstnævnte Række af Paragrapher skulde udgaae af Loven, og endnu